एकाइ ८ · हाम्रा आर्थिक क्रियाकलाप: ऊर्जा, पर्यटन, रोजगारी र वित्तीय शिक्षा

कार्यपत्र

पूर्णाङ्क ४०

नाम _____ कक्षा _____ रोल नं. _____ मिति _____ प्राप्ताङ्क _____ / ४०

१ मुख्य शब्द [४]

कोठामा दिइएका उपयुक्त शब्द छानी तलको अनुच्छेदका खाली ठाउँ भर्नुहोस्। कोठाका दुईओटा शब्द प्रयोग हुँदैनन्। प्रत्येक खाली ठाउँको ०.५ अङ्क छ।

आन्तरिक पर्यटक **कालो सूची** **नवीकरणीय** **बाह्य पर्यटक** **ब्याज** **ब्रिकेट** **वित्तीय शिक्षा** **विप्रेषण** **साँवा** **स्वरोजगार**

प्रयोग गरे पनि प्रकृतिमा फेरि फेरि बनिरहने ऊर्जाको स्रोतलाई _____ स्रोत भनिन्छ। काठको धुलो, भुस र परालजस्ता टुक्रालाई मेसिनले खँदिलो बनाएर इँटाजस्तो _____ बनाइन्छ। काठमाडौँबाट रारा ताल घुम्न जाने विद्यार्थी _____ हुन्। आफ्नै पसल, खेती वा व्यवसाय चलाएर आम्दानी गर्नु _____ हो। विदेशमा काम गर्नेले घर पठाउने रकमलाई _____ भनिन्छ। आम्दानी, खर्च, बजेट, बचत, ऋण र लगानी राम्ररी व्यवस्थापन गर्ने ज्ञान र सिपलाई _____ भनिन्छ। ऋण लिँदा लिएको मूल रकमलाई _____ भनिन्छ। लामो समयसम्म ऋण नतिर्ने ऋणीको नाम _____ मा पर्छ।

२ जोडा मिलाउनुहोस् [३]

समूह ‘क’ का पर्यटकीय आकर्षणलाई समूह ‘ख’ का ठाउँसँग जोडा मिलाई कोठामा अक्षर लेख्नुहोस्। समूह ‘ख’ को एउटा ठाउँ बढी छ। प्रत्येकको ०.५ अङ्क छ।

समूह ‘क’		समूह ‘ख’
१. च्याप्टिङ	☐	**क.** बृहत् हिमालय पदमार्ग
२. प्याराग्लाइडिङ	☐	**ख.** भोटेकोसीमाथिको पुल
३. बन्जी जम्प	☐	**ग.** लुम्बिनी
४. भगवान् बुद्धको जन्मस्थल	☐	**घ.** सगरमाथा
५. पूर्वमा कञ्चनजङ्घा क्षेत्रदेखि पश्चिममा हिल्सासम्मको पदमार्ग	☐	**ङ.** जनकपुर
६. संसारको सबैभन्दा अग्लो हिमशिखर	☐	**च.** त्रिशूली नदी
		छ. पोखरा

३ ठिक कि बेठिक? [२]

वाक्य ठिक भए ✓ र बेठिक भए ✗ चिह्न लगाउनुहोस्। प्रत्येकको ०.५ अङ्क छ।

i. खाना पकाउने एलपी ग्यास नवीकरणीय ऊर्जाको स्रोत हो। ☐

ii. संसारका दश सबैभन्दा अग्ला हिमशिखरमध्ये आठ नेपालमा वा नेपालको सिमानामा छन्। ☐

iii. वाणिज्य बैङ्कले पनि नोट निष्कासन गर्न पाउँछन्। ☐

iv. वैदेशिक रोजगारीमा जानुअघि वैदेशिक रोजगार विभागबाट श्रम स्वीकृति लिनुपर्छ। ☐

४ अति छोटो उत्तर [८]

तलका प्रश्नको अति छोटो उत्तर लेख्नुहोस्।

क. नेपालको पहिलो जलविद्युत् केन्द्र कहिले र कहाँ बनेको थियो? [१]

ख. नेपालमा साना ठुला गरी करिब कतिओटा नदीनाला छन्? [१]

ग. जलविद्युत्लाई नवीकरणीय ऊर्जाको स्रोत किन भनिन्छ? [१]

घ. नेपालका नदीनालामा सैद्धान्तिक रूपमा करिब ८३,००० मेगावाट बिजुली निकाल्न सकिन्छ, जसमध्ये करिब ४२,००० मेगावाट प्राविधिक र आर्थिक रूपमा उपयुक्त छ। उपयुक्त क्षमता सैद्धान्तिक क्षमताको करिब कति प्रतिशत हो? [१]

ङ. विश्व पर्यटन सङ्गठनका अनुसार पर्यटक मानिन आफ्नो बासस्थानबाहिर कम्तीमा कति समय बिताउनुपर्छ? [१]

च. कोरियामा दुर्घटना हुँदा सन्तोषको उपचार खर्च बिमा कम्पनीले किन बेहोऱ्यो? [१]

छ. नेपाल राष्ट्र बैङ्कको अनुमतिमा चल्ने 'ख' वर्गका वित्तीय संस्थालाई के भनिन्छ? [१]

Science Playground, कादुन्जे, भक्तपुर
https://science-playground.com/learn/grade-10-social/economic-activities

ज. रमाले व्यवसायका लागि बैङ्कबाट रु. ५०,००० ऋण लिइन्। ब्याज हरेक वर्ष साँवाको १२ प्रतिशत छ। दुई वर्षपछि उनले साँवा र ब्याज गरी जम्मा कति तिर्नुपर्छ? **[१]**

५ छोटो उत्तर **[१२]**

तलका प्रश्नको छोटो उत्तर लेख्नुहोस्।

क. वैदेशिक रोजगारीमा जानुभन्दा अगाडि अपनाउनुपर्ने पूर्वसर्तको सूची बनाउनुहोस्। **[४]**

ख. "नेपालमा जलविद्युत् विकासको अपार सम्भावना रहेको छ।" यस भनाइलाई पुष्टि गर्नुहोस्। **[४]**

ग. वित्तीय शिक्षाको महत्त्व उल्लेख गर्नुहोस्। **[४]**

Science Playground, कादुन्जे, भक्तपुर
https://science-playground.com/learn/grade-10-social/economic-activities

६ लामो उत्तर [७]

तलको प्रश्नको लामो उत्तर लेख्नुहोस्।

तपाईंको विचारमा नेपालमा पर्यटकको सङ्ख्या वृद्धि गर्न कस्ता कदमहरू चालिनुपर्छ, बुँदागत रूपमा टिपोट गर्नुहोस्।

७ सोच्नुहोस् [४]

सोचेर उत्तर लेख्नुहोस्।

सन्तोष भन्छन्, "विदेश जानुलाई नकारात्मक मात्र सोच्ने म पनि कस्तो?" वैदेशिक रोजगारीले नेपाललाई फाइदा मात्र गर्छ कि हानि पनि? दुवै पक्ष केलाएर आफ्नो निष्कर्ष लेख्नुहोस्।

८ क्रियाकलाप: ऊर्जाका स्रोत (अङ्क नदिइने)

पाठ पढेर तालिका भर्नुहोस्। पहिलो पङ्क्ति उदाहरणका लागि भरिएको छ।

स्रोत	नवीकरणीय कि अनवीकरणीय	नेपालमा प्रयोग वा सम्भावना
जलविद्युत्	नवीकरणीय	करिब ६,००० नदीनाला; सबैभन्दा ठुलो र भरपर्दो स्रोत
सौर्य ऊर्जा		
वायु ऊर्जा		
बायोग्यास		
पेट्रोलियम पदार्थ		

Science Playground, कादुन्जे, भक्तपुर
https://science-playground.com/learn/grade-10-social/economic-activities